

Status over udviklingen i dansk beskæftigelse i 2017

Bag tallene gemmer sig en historie om en industrisektor i en strukturel nedtur, en servicesektor i stærk fremgang og en udpræget tendens til, at folk trækker mod storbyerne – især hovedstadsområdet. Denne tendens, som er et globalt fænomen, afspejles også i udviklingen i boligpriserne.

Dansk beskæftigelse tæt på rekord – men kun Region Hovedstaden har overgået niveauet før krisen

Det går godt i Danmark, men så godt går det heller ikke, kunne man fristes til at sige. I absolutte tal mangler Danmark som helhed kun 16.784 personer i at nå den danske rekord i antal lønmodtagere, der blev sat i 2008 før krisen, viser de seneste tal fra Danmarks Statistik. Med til historien hører imidlertid, at vi er blevet godt 240.000 flere indbyggere siden dengang.

Men endnu vigtigere er det at bemærke, at fremgangen i beskæftigelse er ujævnt fordelt i landet. Således er Region Hovedstaden faktisk den eneste region, der har formået at overgå før-krise niveauet tilbage i 2008. Det er til gengæld eftertrykkeligt med 50.422 flere i job.

Alle andre regioner ligger imidlertid lavere end rekordniveauet i 2008.

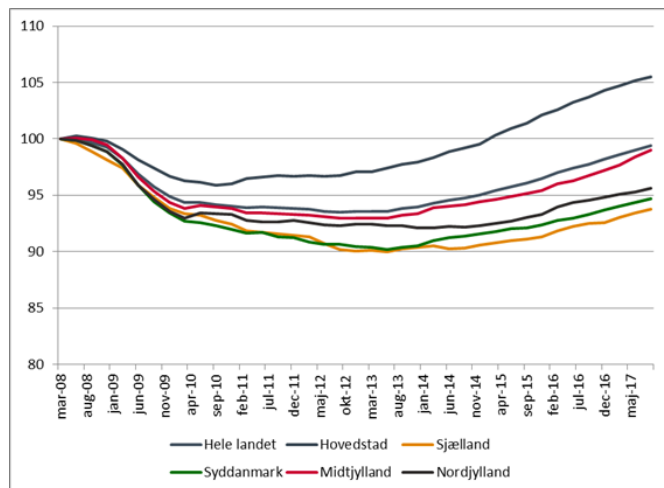
Region Sjælland er længst fra toppen målt i procent og mangler 20.158 jobs. Målt i absolutte tal er Region Syddanmark bundskraber med 30.859 færre jobs end før krisen. Region Nordjylland mangler 11.827 jobs.

Tættest på de glade dage i 00'erne er Region Midtjylland, der bl.a. omfatter Århus og Herning. Her mangler der kun 6.024 flere i arbejde.

- At beskæftigelsen i Danmark er tæt på at nå toppen fra 2008 skyldes udelukkende fremgangen i Region Hovedstaden. Regionen har øget antallet af lønmodtagere med 88.000 siden bunden, som her allerede blev nået i 2010 – men bunden i de øvrige 4 regioner først blev nået i 2013. Altså er region Hovedstaden den eneste region, der allerede har slået jobrekorden fra de glade dage i 00'erne. Det skyldes dels en stigende befolkningstilvækst i området, og dels at der ikke forsvandt lige så mange jobs i regionen, som i de andre under krisen. Men det afspejler også en tendens, som vi ser andre steder i verden – at folk søger mod de store byer. Og det skaber stor jobvækst i servicesektoren, mens industrien til gengæld er i en strukturel nedtur, der startede for mange år siden, siger Jens Nyholm, cheføkonom i Spar Nord.

	Hele landet	Hovedstad	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Beregnet
Vækst, kv./kvt.	0,36	0,33	0,36	0,30	0,58	0,38	0,39
Vækst, år/år.	1,65	1,73	1,38	1,43	2,34	1,18	1,71
Vækst fra faktisk bund	160403	88094	12136	26088	37228	9548	160982
Vækst fra 2013	158877	77110	11838	24861	37228	8643	159680
Vækst i besk, procent	6,2	8,6	4,1	4,8	6,5	3,4	6,3
Job tab/2008, procent	-0,6	5,5	-6,2	-5,3	-1,0	-4,4	-0,7
Job tab/2008, faktisk	-16784	50422	-20158	-30859	-6204	-11827	-18626

Kilde: Danmarks Statistik

Kilde: Danmarks Statistik

Industrisektoren i frit fald – stærk fremgang i servicesektoren

Region Hovedstaden er den eneste region, der i dag har flere mennesker i beskæftigelse end før krisen.

- Det afspejler en global tendens – folk søger mod de største byer. Det er her de fleste jobs i den nye, digitale økonomi skabes, og det ser vi tydeligt i den fremgang som servicesektoren, defineret som erhvervsservice, oplever. Erhvervsservice er den sektor, der har oplevet den største jobvækst i en længere årrække. I dag tegner den sig for et antal beskæftigede, der ligger langt højere end før finanskrisen. De eneste andre sektorer, der også ligger over før-krise niveauet, er den offentlige sektor og handel/transport, siger Jens Nyholm.

Procent fra toppen					
	Byggeri	Industri	Handel/transport	Erhvervsservice	Offentlig
3. kv. 2017	-7,3	-19,5	2,8	11,7	2,1

Erhvervsservice har siden 2010 – hvor bunden efter finanskrisen lå for sektoren – skabt mere end 50.000 jobs, mens byggeriet har skabt 25.000 jobs, hvilket svarer til stigninger på henholdsvis 22 procent og 18 procent.

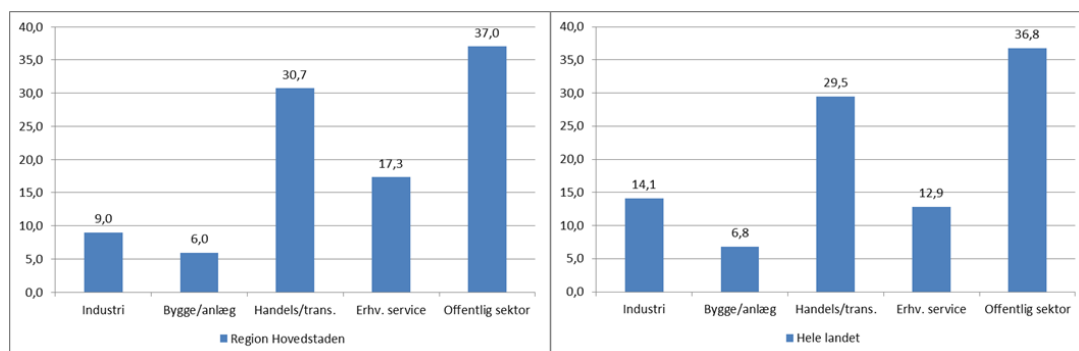
-Det er gået rigtig stærkt for erhvervsservice og byggeriet siden 2013. Erhvervsservice overgik allerede i 2014 sit tidligere højeste niveau, mens byggeriet, der var blandt de hårdest ramte under finanskrisen, stadig mangler at genskabe 16.000 af de omkring 42.550 job, der gik tabt. Denne udvikling hænger sandsynligvis sammen med udviklingen i regionerne, forklarer Jens Nyholm.

Både erhvervsservice og byggeriet er primært i de større byer, hvilket er med til at forklare, hvorfor Region Sjælland og Region Syddanmark har det sværere end de andre regioner.

Handel- og transportsektoren har ligesom erhvervsservice overhalet før-krise-niveauet og er den sektor, der har skabt flest jobs siden 2013.

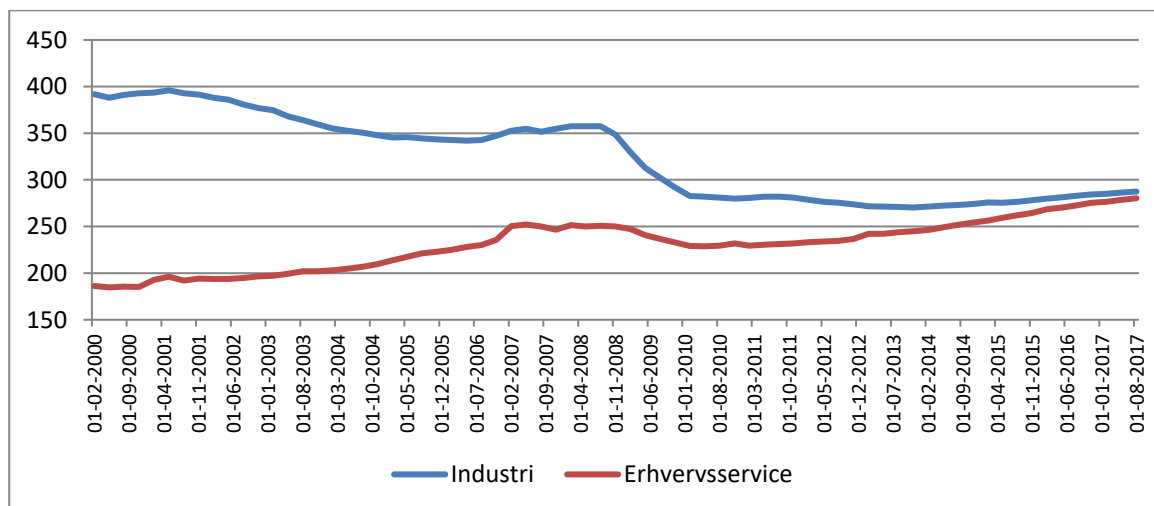
- Det hænger fint sammen med den positive udvikling for regionerne uden for hovedstaden, da handel- og transportsektorens job - modsat byggeri og erhvervsservice - typisk fordeler sig bredere geografisk, fortæller Jens Nyholm.

Andelen af beskæftigede i erhvervsservice er klart størst i Region Hovedstaden

Industrisektoren taber

Industrien har ikke formået at nå niveauet fra før krisen. Tværtimod har det fortsat en nedtur, der startede allerede omkring årtusindskiftet.

Kilde: Danmarks Statistik

- I 2000 var industrien næsten dobbelt så stor som servicesektoren målt på antal beskæftigede. I dag arbejder 100.000 færre i industrien, mens servicesektoren er vokset med rundt regnet lige så mange – og service og industri beskæftiger i dag næsten lige mange mennesker, siger Jens Nyholm.

Nedturen i industrien blev sat i gang af krisen, der fulgte i kølvandet på IT-boblens kollaps, og forstærkede den outsourcing, der allerede var i gang. Siden er automatisering og robotteknologi for alvor også begyndt at påvirke industrien, og det vil fortsætte i de kommende år.

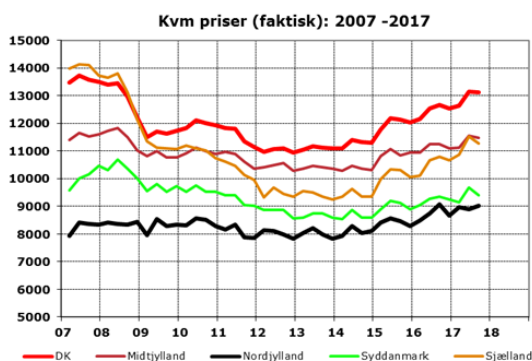
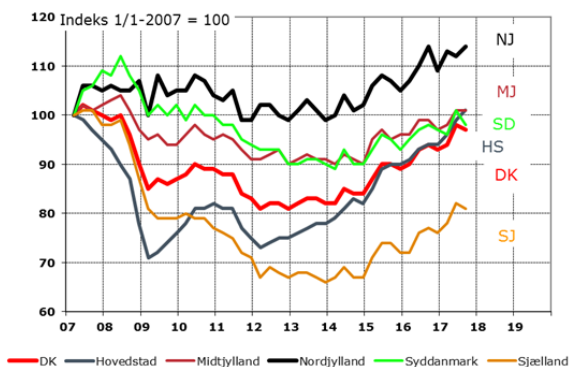
- Men servicesektoren vil vokse. Vi efterspørger i stigende grad service på mange fronter, og selv om mange digitale servicefunktioner principielt sagtens kan ligge uden for Hovedstadsregionen og de andre af landets større byer, så vil vi alligevel se langt den største koncentration af sådanne jobs der, hvor der er flest mennesker og virksomheder at servicere. Altså i de største byer, siger Jens Nyholm.

Han påpeger, at hvor globalisering var et varmt emne i 00'erne og ændrede verdensøkonomiens sammensætning, så er det i dag automatisering, kunstig intelligens og robotteknologi, der er det store tema og vil forandre verden drastisk i de kommende år.

- Teknologi har altid forandret verden og transformationen fra landbrug til industri og til service er et velkendt mønster i et lands økonomiske udvikling. Men det nye og anderledes ved den teknologiske transformation, som vi oplever nu, er at den rammer rigtig mange sektorer samtidigt. Det medfører, at pessimisterne tror, at teknologien vil afskaffe flere jobs end den skaber, mens optimisterne tror, at der bliver skabt tilstrækkeligt mange nye jobs. Hvem, der får ret, vil tiden vise, siger Jens Nyholm og tilføjer, at en mulighed er, at pessimisterne får ret på den korte/mellemlange bane, mens optimisterne får ret på den lidt længere bane.

Boligpriserne afspejler folkevandring mod de store byer – men det kan vende

I den moderne økonomi søger mange mod de største byer, hvor de fleste nye jobs skabes – i Danmarks tilfælde især hovedstadsområdet. Det fremgår også af udviklingen i de danske boligpriser.

Kilde: Danmarks Statistik

Toppen for det danske boligmarked som helhed blev nået i 2007. Region Midtjylland og Syddanmark toppede dog først i 2008. Bemærkelsesværdigt i øvrigt er det, at boligpriserne i Region Nordjylland har været ret upåvirkede af krisen og i dag er den region, hvor priserne er steget mest i forhold til den gamle top. For Nordjyllands vedkommende skal det sandsynligvis ses i lyset af, at de sindige nordjyder ikke lod sig rive med af boligfesten i 00'erne og stadig i dag har de laveste boligpriser målt i kroner og øre. I Region Midtjylland og Region Hovedstaden er priserne også over den gamle top. I Region Syddjylland og Sjælland er priserne hhv. 12 pct. og 20 pct. under 00'ernes rekorder.

Noget af det mest interessante i boligprisernes udvikling ses, hvis man betragter Region Hovedstaden og Region Sjælland. Disse to regioner tog det største dyk i kølvandet på finanskrisen og den efterfølgende økonomiske nedtur, hvilket hænger sammen med, at det også var de regioner, der tegnede sig for de højeste kvadratmeterpriser, og derfor havde nået de mest "overkøbte" og følsomme niveauer. Men hvor Region Hovedstaden i dag har nået rekordniveauet i kvadratmeterpriser fra 2007, så ligger Region Sjælland langt under. Og det er der en forklaring på.

- Det er en afspejling af tendensen til, at folk også på Sjælland søger mod landets hovedstad for at finde jobs – ikke mindst i servicesektoren, som står for den største vækst i nye jobs. Det reducerer antallet af købere på resten af Sjælland, hvor antallet af beskæftigede i dag ligger 20.000 under rekordniveauet i 2008, siger Jens Nyholm.

Boligpriserne i Region Hovedstaden vil dog sandsynligvis flade noget ud de kommende år, mens vi godt kan se spredningen til attraktive nærområder fortsætte, vurderer han.

- Selv om der er mange nye jobs i Region Hovedstaden, så kan lønningerne i de fleste ikke følge med. Der er simpelthen en grænse for, hvor hårdt folk ønsker at sætte sig – og med strammere regler for realkreditlån i netop Hovedstaden bliver det for mange heller ikke muligt at købe noget. Jeg tror, at vi vil se en tendens til at folk i stigende grad vil bosætte sig længere væk fra hovedstaden. Et stigende antal nye jobs kan i den digitale tidsalder fint udføres på distancen, og den tendens vil fortsætte i takt med den teknologiske udvikling.

Han vurderer, at vi vil se lignende tendenser i resten af landet.

- Jeg tror ikke, at vi vil se alle andre områder end hovedstaden ende i kategorien "udkantsdanmark". Dertil har vi alt for stærke regionale "hovedstæder" i Århus, Aalborg og Odense. En anden tendens er også, at vi er ved at blive mættede af materielle goder. Vi kan som følge af den teknologiske udvikling og den intense globale konkurrence få utroligt mange goder til lave priser. Og i stedet for hele tiden at købe det sidste nye, vil folk prioritere anderledes med mere vægt på oplevelser, services og fritid, siger Jens Nyholm.

For yderligere information kontakt venligst:

Cheføkonom Jens Nyholm, Spar Nord. Tlf. 9634 4057. jny@sparnord.dk

Presse & Content Manager Flemming Østergaard, Spar Nord. Tlf. 2527 6957. flo@sparnord.dk

Om Spar Nord

Med 400.000 kunder, 1.528 medarbejdere og 56 lokale banker (filialer) over hele landet er Spar Nord blandt de største banker i Danmark. I 2016 leverede Spar Nord et resultat før skat på 1.028 millioner kroner – et af de bedste resultater i bankens snart 200 år lange historie.

Spar Nord ejes af cirka 112.000 aktionærer. For yderligere information se www.sparnord.dk